

račijo do samega vrha, vreže si jeden od Tržačanov jednoletno leskovo šibico v bližnjem grmiču; z isto udari trikrat po neke neobdelanej škrlji, zamrmraši nekoliko čudnih besed. Hipoma se škrlj vzdigne in tla se odpró; v zemljo se pa pokažejo dolge stopnice. Tržačana gresta takój po njih doli v votlino in tudi Erjavčanu prijazno namigneta, naj ide za njima. Kmalu so bili v velikem podzemeljskem prostoru. Na desno in levo so stali drug poleg drugega veliki bédnji, polni samega zatega in srebrnega denarja. Tržačana si vzameta toliko od tega, kolikor sta ga mogla nesti doli do „Bibica“ na voz. A Erjavčanu namigneta, rekóč: „Oče! le vzemite denarja toliko, kolikor ga morete nesti domóv.“ Ali vzeti ni hotel Erjavčan od denarja nič; sklenil je zaradi zaklada v svojem sreči nekaj drugega.

Kadar prideta Tržačana z Erjavčanom vèn iz podzemeljskega prostora, vzame jeden od gospodov zopet jednoletno leskovo šibico ter udari ž njo trikrat čez votlino. Uhod se zaprè in tla so bila zopet cela, kakor poprej.

Tržačana se vrneti z denarjem v Trst, a Erjavčan veselo mahne k svojim domóv na Suhorje. Še isti dan je izpraznil vse škrinje. Zaradi tega so se mu domači silno čudili; a stari Erjavčan jim je odgovarjal: „le móučte, le móučte! videli bode te vže, kaj vam jutri domóv pripeljem!“

Drugo jutro na vse zgodaj poišče Erjavčan največje gretune (pleten koš), v kakeršnih se vozi óglije. Vpreže vanje čvetero boljših goved — in hajdi z vozom po denarje na vrh Grada. Tam si vreže jednoletno leskovo šibico ter udari trikrat ž njo po škrlji, takisto, kakor je videl poprejšni dan tržaškega gospoda storiti. Ali škrlj je ostala trmasta in se mu ni hotela odpreti. Moral je s praznim vozom domóv. Upanja v zlato srečo vender ni izgubil. Kmalu potem se je napravil z nekoliko kopači na Grad. Kopali so pridno in skrbno, zdaj tu, zdaj tam, ali ničesar drugega niso dobili nego navadno prst in kamenje. Tudi zdaj še Erjavčanu upanje ni upadlo. Odpravi se v Trst k ónima dvema gospodoma. Zakaj je šel tjá vsak lahko ugane. Kadar pride v Trst, o joj! dotične hiše ne more več najti. Tudi vse njegovo pozvedovanje po ónih dveh gospodih je bilo zamán. Erjavčan se je do smrti praskal za ušesi, zakaj si ni nagra bil denarja takrat, ko je bil pravi čas za to.

Še denes, pravijo, da je óni zaklad na suhorskem Gradu, in menda ostane do sódnega dne.

Kakor staremu Erjavčanu, takó se rado zgodi vsacemu lakomniku na svetu, ki hrepeni po kupih zlatá in srebrá. Kdor malega ne časti, večjega vreden ní.

J. Volkov.

Volk in človek.

(Basen.)

Pripovedoval je lisjak volku, kako močán je človek: „Ni je živali na svetu, ki bi se mogla protiviti človeku, komaj da se mu ubrani z zvijačami.“ — Volk odgovori: „Rad bi poznal človeka, da bi se poskusil ž njim.“ — „Ako želiš, pokažem ti ga,“ reče lisjak, „samo jutri zgodaj pridi k meni!“

Drugo jutro na vse zgodaj je bil volk vže pri lisjaku. Lisjak ga pelje na pot, po katerem je hodil lovec vsako jutro na lov.

Prvi pride po potu star, doslužen vojak. „Ali je to človek?“ vpraša volk. — „Nè,“ odgovori lisjak, „ta je nekđaj bil človek.“

Drugi, ki pride mimo, bil je deček, ki je šel v šolo. „Ali je ta človek?“ vpraša zopet volk. — „Nè,“ odgovori lisjak, „ta še le pozneje postane človek.“

Tretji, ki pride mimo, bil je lovec s puško dvocevko preko rámena in z lovskim nožem za pasom. Lisjak reče volku: „Ali ga vidiš? zdaj prihaja človek; daj! poskusi se ž njim, jaz otidem ta čas domóv v svoj brlog.“

Volk se zakadi proti človeku. Ko ga lovec ugleda, reče sam v sebi: „Škoda, da nisem nabasal kroglice svinčenke v puško!“ Vender poméri in ustreli kroglice volku v gobec. Volka je hudo zašegetalo, zakremžil je obraz, ali vender ni izgubil poguma, nego skočil je proti človeku. — Zdajci ustreli lovec drugič. Volk se ne briga za bolečine, nego še dalje se zaletava v človeka. Zdaj potegne lovec nož iz nožnice in udriha po volčji glavi, da se je kri eurkoma vlila iz nje in volk tuleč pobegne k lisjaku.

„Nu, brate!“ reče lisjak, „kako se ti dopade človek; ali ga si zmagal?“ — „Jojmina!“ odgovori volk, „nikoli bi se ne bil mislil, da ima človek tolike moči. Najpred je vzel dolgo palico z rámena, pihnil vanjo, in pri tej priči mi je nekaj čudnega priletelo v obraz, da me je po vsem telesu zašegetalo. Potlej je vzel drugič palico, pihnil vanjo, in zagromelo mi je po ušesih, kakor blisk in grom. In kadár sem prišel prav blizu do njega, potegnil si je rebro iz telesa, ter ž njim udrihal po meni, da me je takój kri oblila ter bi bil skoraj obležal na mestu.“ — „Nič družega nisi, nego grd bahač,“ odvrne mu lisjak, „ker mnogo si upaš a storiti ne moreš ničesar.“

(Po „Grimmu“ prel. F. H.)

Pomagaj si sam.

Plemenito srce je v vseh okoliščinah življenja, tudi v največjih težavah in bridkosti človeku najboljši tovariš. Plemenito srce si zna hitro pomagati iz vseh neugodnosti. A kdor si zna pomagati sam, ta prestopi tem lažje bédó in bridkosti.

Ne prepuščaj se sreči in ne zanašaj se nikoli preveč na njo, ker sreča ti lahko v istem trenutku hrbet pokaže, kadar bi je najbolj potreboval.

Tudi na prijatelje se ti ni zanašati v nesreči, saj znaš, da nesreča prijatelje je.

Zatorej pomagaj si sam! Bodi čvrst in prenašaj vsako nevoljo z udanostjo v voljo božjo, in Bog ti bode pomagal.

Mnogo jih je, ki si v nesreči ne znajo pomagati ter si bridkosti in bolečine le povečujejo. A kdor pozna samega sebe in ima plemenito srce, našel bode v vsakej bédi in nesreči hitro pomoč, ter se bode zmagonosno izbavil vsake nevarnosti.

Tone iz gošče.